

Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθμ.

Γ3α/Γ.Π.οικ.44338/2019

ΦΕΚ 2289/Β/11-6-2019

**Ενιαίο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Κέντρων
Ψυχικής Υγείας.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ – ΥΓΕΙΑΣ –

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθ. 5, παρ. 3 του ν. 2716/1999 (ΦΕΚ Α' 96) «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το αρθ. 144 του ν. 4600/2019 (ΦΕΚ Α' 43) και ισχύει.
2. Τα άρθρα 91 και 93 του ν. 2071/1992 (ΦΕΚ Α' 123) «Εκσυγχρονισμός και οργάνωση Συστήματος Υγείας».
3. Τον ν. 4461/2017 (ΦΕΚ Α' 38) «Μεταρρύθμιση της Διοικητικής Οργάνωσης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων, τροποποίηση συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων του ν. 4387/2016 και άλλες διατάξεις».
4. Την παρ. 2 του άρθ. 27 του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ Α' 29) «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών Οργάνων και λοιπές διατάξεις».
5. Την περ. ε της παρ. 5 του άρθ. 24 του ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
6. Το π.δ. 121/2017 (ΦΕΚ Α' 148) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

7. Το π.δ. 125/2016 (ΦΕΚ Α' 210) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,

8. Το π.δ. 123/2016 (ΦΕΚ Α' 208) «Ανασύσταση και μετονομασία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ...».

9. Το π.δ. 73/2015 (ΦΕΚ Α' 116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

10. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

11. Την υπ' αριθμ. Υ29/8.10.2015 (ΦΕΚ Β' 2168) απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη».

12. Την αριθμ. Υ5α,β/ΓΠ39321/30.3.2010 (ΦΕΚ Β' 453) υπουργική απόφαση με θέμα «Σύστημα διοικητικής και οικονομικής διαχείρισης, ελέγχου και παρακολούθησης της ποιότητας σε μονάδες ψυχικής υγείας».

13. Την απόφαση 33542/15.4.2014 (ΑΔΑ:ΒΙΦ2Θ-Μ47) της Υφυπουργού Υγείας με θέμα «Τήρηση Πληροφοριακού Συστήματος Παρακολούθησης των Μονάδων Ψυχικής Υγείας».

14. Την αριθμ. Υ5α,β/ΓΠοικ.39677/30.4.2013 (ΦΕΚ Β' 1085) απόφαση «Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης Υ5β/ΓΠοικ.35724/4.4.2002 (ΦΕΚ Β' 485) «Ορισμός του κατά το άρθρο 13 του ν. 2716/1999 ειδικού ενοποιημένου κλειστού νοσηλίου και τροποποίηση της αριθμ. Υ4α/οικ. 1320/98 κοινής υπουργικής απόφασης περί ορισμού νοσηλίου Νοσοκομείων».

15. Την υπ' αριθμ. 17/256η Ολομ./24.6.2016 απόφαση του ΚΕ.Σ.Υ. για την «Επικαιροποίηση των με αριθμ. 3/128η Ολομ./23.1.1997 «Οργάνωση και Λειτουργία Κέντρων Ψυχικής Υγείας» και 4/128η Ολομ./23.1.1997 «Οργάνωση και λειτουργία των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων» αποφάσεων του ΚΕ.Σ.Υ».

16. Την υπ' αριθμ. Α1β/Γ.Π.οικ.31151/20.4.2018 απόφαση «Συγκρότηση και ορισμός μελών στην Ομάδα Εργασίας για την

επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την οργάνωση και λειτουργία των Κέντρων Ψυχικής Υγείας και των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

17. Την αριθμ. πρωτ. Β1α/25526/3.4.2019 εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, σύμφωνα με την οποία η δαπάνη που θα προκύψει θα βαρύνει τις πιστώσεις των οικείων Α.Λ.Ε. της κατηγορίας 212 «μεικτές αποδοχές τακτικών υπαλλήλων» και της κατηγορίας 219 «εργοδοτικές εισφορές τακτικών υπαλλήλων των Φ/ΕΦ. 1015-901 «Αμοιβές και αποζημιώσεις υπαλλήλων νοσοκομείων ΕΣΥ» του προϋπολογισμού του Υπουργείου για το οικονομικό έτος 2019 και για κάθε ένα από τα επόμενα οικονομικά έτη, αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε τις αρχές, τις προϋποθέσεις, τη στελέχωση, τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των Κέντρων Ψυχικής Υγείας ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Αρχές Λειτουργίας

Τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας εφαρμόζουν και διέπονται από τις ακόλουθες αρχές:

α. Τις αρχές που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2716/1999 και στο άρθρο 91 του ν. 2071/1992.

β. Την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές, όπως αυτά αναφέρονται στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Ο.Η.Ε. η οποία κυρώθηκε με το ν. 4074/2012 και στη λοιπή κείμενη νομοθεσία, καθώς και κάθε άλλου συνταγματικού δικαιώματος των πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 2

Σκοπός

Σκοπός του Κέντρου Ψυχικής Υγείας (Κ.Ψ.Υ.) είναι η παροχή ολοκληρωμένης ψυχιατρικής και ψυχοκοινωνικής φροντίδας στον πληθυσμό του τομέα ευθύνης του, η οποία αφορά κατά κύριο λόγο σε υπηρεσίες πρόληψης και πρωτοβάθμιας / βασικής ψυχιατρικής περίθαλψης, σε υπηρεσίες που εξασφαλίζουν τη θεραπευτική συνέχεια, καθώς και σε υπηρεσίες που συμβάλλουν στην αποκατάσταση, μέσω της ενίσχυσης προγραμμάτων ανάρρωσης / ανάκαμψης (recovery) των ασθενών και συνεργασίας με μονάδες αποκατάστασης.

Άρθρο 3

Παρεχόμενες υπηρεσίες

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες από τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας για ενήλικα άτομα (18 ετών και άνω) είναι:

α. Υπηρεσίες πρόληψης της ψυχικής νόσου και προαγωγής της ψυχικής υγείας του πληθυσμού ευθύνης του, με έμφαση στις ομάδες υψηλού κινδύνου, μέσα από την κατάρτιση, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και αξιολόγηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού.

Οι υπηρεσίες αυτές οργανώνονται σε συνεργασία με κοινοτικούς και άλλους φορείς. Τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας μπορούν επίσης να συμβάλουν με την παροχή συμβουλευτικής και πληροφόρησης στον πληθυσμό ευθύνης, σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο.

β. Υπηρεσίες έγκαιρης διάγνωσης και ολοκληρωμένης θεραπευτικής αντιμετώπισης στην κοινότητα των ψυχικών διαταραχών, με έμφαση, ως προς το επείγον και την διεπιστημονικότητα, στις σοβαρές ψυχικές διαταραχές. Οι υπηρεσίες αυτές γίνονται μέσα από τις κάτωθι δράσεις:

β1. Δράσεις αντιμετώπισης των ψυχικών διαταραχών:

- ανάπτυξη κοινοτικού δικτύου ανίχνευσης και παραπομπής των ατόμων με ψυχικές διαταραχές και διαδικασίας υποδοχής και αξιολόγησης των αιτημάτων.
- χορήγηση και παρακολούθηση της κατάλληλης φαρμακευτικής αγωγής, ψυχοθεραπευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης του ψυχικά πάσχοντος και της οικογένειάς του.
- παρεμβάσεις στον κοινωνικό και επαγγελματικό χώρο και τους κοινωνικούς φορείς για την ενδυνάμωση του ασθενούς, την επαγγελματική και ψυχοκοινωνική του αποκατάσταση.
- διαδικασίες εξασφάλισης του θεραπευτικού συνεχούς και της ολοκληρωμένης φροντίδας μέσα από την διασύνδεση με άλλες υπηρεσίες ψυχικής υγείας, υγείας και πρόνοιας, με στόχο την ανάπτυξη Δικτύου, όπου ο ρόλος του Κέντρου Ψυχικής Υγείας είναι κεντρικός.
- στενή συνεργασία με τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων για τον κοινό πληθυσμό ΤΟ.Ψ.Υ. και ΤΟ.Ψ.Υ.Π.Ε. με στόχο την ολοκληρωμένη ψυχιατρική και ψυχοκοινωνική φροντίδα της οικογένειας και ειδικά των ηλικιών 16-18 ετών που βρίσκονται στα όρια της ευθύνης τους.
- παροχή της φροντίδας στον χώρο του Κέντρου Ψυχικής Υγείας και στη βάση εξατομικευμένου σχεδίου φροντίδας, κατ' οίκον ή στην κοινότητα, με σεβασμό των δικαιωμάτων του πάσχοντος ατόμου, της ασφάλειας του ίδιου, αλλά και του προσωπικού και των τρίτων.

β2. Δράσεις Ολοκληρωμένης Κοινωνικής Θεραπείας σοβαρών ψυχικών διαταραχών

Επιπρόσθετα για τις σοβαρές ψυχικές διαταραχές αναπτύσσονται οι κάτωθι δράσεις:

- παρέμβαση στην κρίση και την υποτροπή της νόσου με στόχο την αποτροπή της νοσηλείας και κυρίως της ακούσιας. Εξέταση του ασθενή στον χώρο του Κέντρου Ψυχικής Υγείας ή στην κοινότητα για την εκτίμηση της αναγκαιότητας εκούσιας ή ακούσιας νοσηλείας.
- έγκαιρες παρεμβάσεις για την πρόληψη των ψυχώσεων

γ. Υπηρεσίες ημερήσιας κυρίως φροντίδας, αλλά και βραχείας εκούσιας νοσηλείας, εφ' όσον το Κέντρο Ψυχικής Υγείας διαθέτει τα κατάλληλα προς τούτο Τμήματα, η λειτουργία των οποίων προσδιορίζεται από σχετική νομοθετική ρύθμιση.

δ. Παροχή ψυχιατρικών υπηρεσιών σε Μονάδες υγείας του ΤΟ.Ψ.Υ., κατόπιν απόφασης της οικείας ΠΕ.ΔΙ.Τ.Ο.Ψ.Υ.

ε. Υπηρεσίες εκπαίδευσης των επαγγελματιών ψυχικής υγείας και άλλων επαγγελματιών υγείας και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης του προσωπικού του Κέντρου Ψυχικής Υγείας.

στ. Υπηρεσίες έρευνας, επικεντρωμένες στις περιγραφόμενες ως άνω υπηρεσίες και τις ειδικότερες ανάγκες του πληθυσμού ευθύνης.

ζ. Υπηρεσίες αξιολόγησης της λειτουργίας και των παρεμβάσεων του Κέντρου Ψυχικής Υγείας σε συνεργασία με εποπτεύοντες και άλλους φορείς με στόχο την συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του.

Τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας παρέχουν συμπληρωματικά τις κάτωθι υπηρεσίες:

α. Υπηρεσίες πιστοποίησης για επιδόματα

Ψυχομετρικές δοκιμασίες και βεβαίωση για την ανάγκη διενέργειας θεραπευτικών πράξεων για χρήση στα ασφαλιστικά ταμεία των ενδιαφερομένων.

β. Υπηρεσίες συνεργασίας με Υπηρεσίες και Φορείς

Συνεργασία με υπηρεσίες της Δικαιοσύνης (εισαγγελικές παραγγελίες και άλλες πράξεις).

Συνεργασία ή / και υποστήριξη άλλων μονάδων του Τομέα (υπηρεσίες υγείας, μονάδες νοσηλείας, προνοιακές μονάδες, μονάδες ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, κέντρα επανένταξης, μονάδες της τοπικής αυτοδιοίκησης, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα).

γ. Λοιπές συμπληρωματικές υπηρεσίες, όπως ενδεικτικά υπηρεσίες υποστήριξης ανάδοχων οικογενειών, ιατρεία για ειδικές ψυχικές παθήσεις (άνοια, αυτισμός κ.λπ.), Πρότυπα Κέντρα Ψυχοθεραπείας κ.α.

Το Κέντρο Ψυχικής Υγείας αποτελεί τον κατεξοχήν αρμόδιο φορέα εντός του ΤΟ.Ψ.Υ. για την διασφάλιση των προαναφερομένων αρχών και τομέων δράσεων.

Άρθρο 4

Σύσταση – Στελέχωση

1. Τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας συνιστώνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 2716/1999, ως αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες των Νοσοκομείων.

2. Οι θέσεις του προσωπικού των Κέντρων Ψυχικής Υγείας συνιστώνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 2716/1999.

3. Η στελέχωση του Κέντρου Ψυχικής Υγείας (ενηλίκων) για πληθυσμό ευθύνης 150.000 κατοίκων διαμορφώνεται ως εξής:

- πέντε (5) ΠΕ Ψυχιάτρων,
- τέσσερις (4) ΠΕ Ψυχολόγων,
- ένας (1) ΤΕ Εργοθεραπευτών,
- τρεις (3) ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών ή ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών,
- πέντε (5) ΤΕ Επισκεπτών Υγείας / ΠΕ Δημόσιας και Κοινοτικής Υγείας ή ΤΕ Νοσηλευτικής, με εκπροσώπηση και των δύο ειδικοτήτων,
- δύο (2) ΠΕ Διοικητικού ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού και ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων,
- ένας (1) ΥΕ Γενικών καθηκόντων.

Ειδικά στην περίπτωση που το Κέντρο Ψυχικής Υγείας αναπτύσσει και υπηρεσίες για παιδιά και εφήβους, για πληθυσμό ευθύνης 250.000 κατοίκων η στελέχωσή του περιλαμβάνει, επιπροσθέτως των ανωτέρω:

- τρεις (3) ΠΕ Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων,
- δύο (2) επιπλέον ΠΕ Ψυχολόγων,
- δύο (2) επιπλέον ΤΕ Εργοθεραπευτών,

- δύο (2) επιπλέον ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών ή ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών,
- έναν (1) επιπλέον ΤΕ Επισκεπτών Υγείας / ΠΕ Δημόσιας και Κοινοτικής Υγείας,
- δύο (2) ΠΕ Λογοπεδικών ή ΤΕ Λογοθεραπευτών,
- έναν (1) ΠΕ Ειδικών Παιδαγωγών.

Σε περιπτώσεις που ο υποτομέας ευθύνης του Κέντρου Ψυχικής Υγείας αφορά μικρότερο πληθυσμό ή πρόσθετες κοινοτικές υπηρεσίες, η στελέχωση του Κέντρου Ψυχικής Υγείας δύναται να προσαρμόζεται αναλόγως με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

4. Υπεύθυνος για το συντονισμό και τη λειτουργία του Κέντρου Ψυχικής Υγείας είναι ιατρός με βαθμό Διευθυντή, ο οποίος επιλέγεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Συνεκτιμάται η εμπειρία και η εξειδίκευση στην Κοινοτική Ψυχιατρική.

Άρθρο 5

Βασικές Αρχές Λειτουργίας των Κέντρων Ψυχικής Υγείας

1. Ωράριο λειτουργίας:

Τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας έχουν ολοήμερη λειτουργία, επί πενθημέρου βάσεως.

Το ωράριο λειτουργίας των Κέντρων Ψυχικής Υγείας δύναται να διευρυνθεί μετά την προσθήκη του αναγκαίου προσωπικού.

2. Τα προγράμματα Ολοκληρωμένης Κοινοτικής Θεραπείας της περίπτωσης β2 του άρθρου 3 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της λειτουργίας των Κέντρων Ψυχικής Υγείας.

3. Οι υπηρεσίες των Κέντρων Ψυχικής Υγείας δέχονται και εξετάζουν ασθενείς τόσο κατόπιν προσunenνόησης όσο και εκτάκτως.

4. Το προσωπικό εκτελεί τα καθήκοντα που προκύπτουν εκ της ειδικότητάς του και επιπλέον συμμετέχει στις διεπιστημονικές ομάδες του Κέντρου και στις ανάλογες δραστηριότητες.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2019